

AFAD

AİLE AFET VE ACİL DURUM PLANI

3 GÜN

İLK 72 SAAT

Afetten sonraki en kritik zamandır. Bu yüzden afet sonrasındaki en az 3 günü kapsayan bir

AFET VE ACİL DURUM PLANI yapmalısınız!

Aile Afet Planı afet ve acil durumlarda bize **ne** yapmamız, **nasıl** davranmamız gerektiğini önceden **planlama** fırsatı verir.

Neden Aile Afet ve Acil Durum Planınız Olmalı?

- Afet ve acil durumlar her zaman ve her yerde olabilir.
- Evinizi terk etmek zorunda kalabilirsiniz.
- Görevli kurumlar afet sonrasında ihtiyaçlarınıza hemen cevap veremeyebilir.
- Düşünecek zamanınız bile olmayabilir.
- Aile üyelerinizle iletişiminiz kesilebilir.

Aile Afet ve Acil Durum Planınızda Neler Olmalı?

- Önemli aile bilgilerinin kaydı
- Bölge dışı ve şehir içi destek kişilerinin iletişim bilgileri
- Buluşma alanları (ev içi, bina dışı, toplanma alanları)
- Acil durum bilgi kartları
- Afet ve acil durum çantası
- Acil durum iletişim bilgileri

Afet ve Acil Durum Bilgi Kartında yer alacak bilgiler:

- Ad ve Soyadı
- Son 6 ay içinde çekilmiş fotoğraf
- TC Kimlik No
- Doğum tarihi
- Kan Grubu
- Kullanılan ilaçlar, alerjiler, kalıcı rahatsızlıklar, geçirilen ameliyatlar
- Okul adı ve numarası
(Çocuk kartında yer alacak)

Çocuklarımıza **afet ve acil durum telefon numaralarını** ve bu numaraları **nasıl kullanacaklarını** öğretmeniz **hayati önem taşır!**

112'yi aradığında yapman gerekenler!

- ✓ Öncelikle Sakin Ol
- ✓ Kendini Tanıt
- ✓ Neden Aradığını Anlat
- ✓ Konumunu Belirt
- ✓ Yardım İçin Bekle

Çocuklarınızın afet ve acil durum bilgi kartlarının arka yüzüne iki kişinin ad ve soyadlarını, yakınlık derecelerini ve telefon numaralarını yazınız ve fotoğraflarını da ekleyiniz. Acil durumlarda çocukları sadece velilerden başka kimseye okuldan almasına izin verilmemektedir!

Afet ve Acil Durum Çantasında Olması Gerekenler:

- Kolay hazırlanabilen besleyici değeri yüksek ve dayanıklı gıda.
- Su (her aile üyesi için günlük ortalama 2 LT)
- Önemli evrak fotokopileri (kimlik kartı, diplomalar, pasaport vs.)
- Nakit bozuk para
- İlk yardım çantası
- Bataniye, uyku tulumu, çadır, giyecekler, eldiven
- Pili radyo, El feneri ve yedek piller, gözlük çakı ve düdük.
- Hijyen Malzemeleri
- Not defteri ve kalem

Afet ve Acil durum çantasına konacak yiyecek, ilaç ve hijyenik malzemelerin son kullanma tarihine dikkat edin. Giyecekleri seçerken iklim özelliklerini dikkate alın. Çantanızı 6 ayda bir kontrol edin ve gereken malzemeyi değiştirin. Aracınıza ve işyerine koymak üzere de afete acil durum çantası hazırlayın. Önemli evrak fotokopilerini plastik poşetler içinde muhafaza edin

DEPREM SONRASI İLK 6 SAATTE YAPILACAKLAR

- 1** Deprem anında **sakin kalın**. Yetkililer çağrıda bulununcaya kadar **toplanma alanında kalın**.
- 2** Balkon, merdiven ve asansörlerden uzak durun. Toplanma alanından barınma alanına geçiş için yetkililerin yönlendirmelerini bekleyin.
- 3** Çök, kapan, tutun hareketiyle hedefinizi küçültün. Acil yardım araçlarının hızla ulaşım sağlamları için ilk 6 saat aracınızı kesinlikle kullanmayın ve trafikte çıkmayın.
- 4** Yangın ve patlamaları engellemek için **ocağı su vanasını ve gaz kokusu almıyorsa elektrik şalterini kapatın**. İletişim sistemlerinin kilitlenmemesi amacıyla operatörünüzün üzerinden arama yapmayın.
- 5** Afet ve Acil Durum çantanızı yanınıza alarak hızlı adımlarla binayı terkedin. SMS ve internet tabanlı uygulamaları tercih edin.
- 6** e Devlet üzerinden size belirtilen en yakın toplanma alanına yürüyerek gidiniz.

AFAD

Eğitim Dairesi Başkanlığı

AFAD

AFET VE ACİL DURUM TOPLANMA ALANLARI

TOPLANMA ALANI

Afet ve acil durumlar sonrasında geçici barınma merkezleri hazır olana kadar geçecek süre içerisinde yaşanacak paniği önlemek ve sağlıklı bilgi alışverişini sağlamak amacıyla **halkın tehlikeli bölgeden uzaklaşarak toplanabileceği güvenli alanlardır.**

GEÇİCİ BARINMA ALANI

Afer sonrası Barınma ihtiyacını gidermek için kullanacağımız çadırkent - konteynerkent kurulacak alanlardır

NERELERDEDİR?

- 81 ilde, uygun her ilçede ve mahallededir.
- Temel ihtiyaçlara yakın,
 - Yapısal olmayan tehlikelerden uzak,
 - İkincil tehlikelerden uzak,
- Engellilerin ve yaşlıların ulaşımına uygun,
- Ulaşılabilir ve tahliye edilmesi kolay, alanlardır.

SİZ NELER YAPMALISINIZ?

- AFAD ve Yetkinleştirdiği birimler tarafından verilen "**Temel Afet Bilinci**" eğitimlerine katılarak
- Afet öncesi hazırlıklarının neler olduğu,
- Afet sırası nasıl davranılacağı
- Afet sonrasında yapılacaklar hakkında bilgi edinin.

- Sağlık Bakanlığınca yetkilendirilmiş İlyardım Eğitim Merkezlerinden **ilyardım eğitimi** alın.
- **Acil durum telefonlarını** öğrenin
- Olası acil durumlar için **aile afet ve acil durum planınızı** yapın.
- Acil durumlarda **iletişim**

- **kuracağınız kişileri ve telefon numaralarını** önceden belirleyin.
- **Toplanma alanınızı** öğrenin.

- Ailenizle **fatbikat** yapın.
- Aile bireyleriyle **buluşma yerlerinizi** alternatifli olarak belirleyin.
- İçinde yiyecek, su, kuru gıda, ilk yardım malzemeleri ile önemli evraklarınızın örneklerinin bulunduğu

Afet ve Acil Durum Çantası hazırlayın.

EVİME EN YAKIN TOPLANMA ALANINI NASIL ÖĞRENİRİM?

- E-Devlet 'e **T.C. kimlik numaranızı** giriniz.
- AFAD'ın sunduğu hizmetlerden Afet ve Acil Durum **Toplanma Alanlarını** seçin.
- İkamet ettiğiniz adrese **en yakın toplanma alanını** belirleyin.
- Harita özelliğinden **alanın yerini** öğrenin.
- **Alanın adres ve koordinat bilgilerini** kaydedin.
- Afet ve Acil Durum Planınıza bu alanı ekleyin.
- Alanı önceden görün ve alana gidış için **alternatif rotalar** belirleyin.

Toplanma Alanı Tabelasındaki İşaret ve Rakamlar Ne Anlama Geliyor?

QR kodunun hemen yanında bulunan numaralar sırasıyla **il trafik kodunu**, **ilçe kodunu**, **mahalle kodunu** **alan numarasını** temsil ediyor.

Buna göre Ankara'nın Keçiören ilçesinde yer alan bir afet ve acil durum toplanma tabelasındaki 3429 numarası il ve ilçeyi, 010 mahalleyi ve son olarak 01 ise bölgedeki alan numarasını anlatıyor.

DEPREM SONRASI İLK 6 SAATTE YAPILACAKLAR

- 1 Deprem anında **sakin kalın**. Yetkililer çağrıda bulununcaya kadar **toplanma alanında kalın**.
- 2 **Balkon, merdiven ve asansörlerden uzak durun**. Toplanma alanından barınma alanına geçiş için **yetkililerin yönlendirmelerini bekle**yin.
- 3 **Çök, kapan, tutun** hareketiyle hedefinizi küçültün. Acil yardım araçlarının hızla ulaşım sağlamaları için **ilk 6 saat aracınızı kesinlikle kullanmayın ve trafiğe çıkmayın**.
- 4 Yangın ve patlamaları engellemek için **ocağı su vanasını ve gaz kokusu alınmıyorsa elektrik şalterini kapatın**. İletişim sistemlerinin kilitlenmemesi amacıyla **operatörünüzün üzerinden arama yapmayın**.
- 5 **Afet ve Acil Durum çantanızı** yanınıza alarak hızlı adımlarla binayı terkedin. **SMS ve internet tabanlı uygulamaları tercih edin**.
- 6 **e-Devlet** üzerinde size belirtilen en yakın toplanma alanına **yürüyerek gidiniz**.

AFAD

Eğitim Dairesi Başkanlığı

AFAD

SEL ve TAŞKINLAR

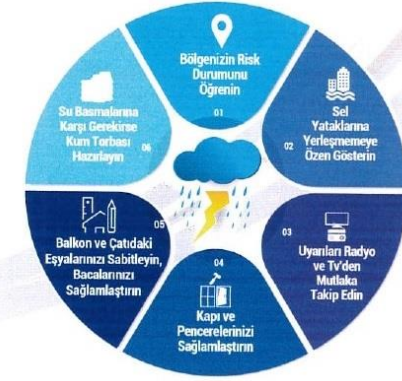
SEL ve TAŞKINLAR

Sel ve Taşkinlara Karşı; **Hazırlıklı Olun**
Alınacak önlemler sayesinde
oluşabilecek mal ve can kayıplarını
azaltmak mümkündür!

Meteorolojik uyarılar sayesinde sel nedeniyle oluşabilecek can ve mal kayıplarını azaltmak mümkündür

SEL ve TAŞKIN ÖNCESİNDE

Sel ve taşkına hazırlıklı olmak için aşağıdakileri yapmak gerekir;

Öncesinde:

- Bulduğunuz yerin sel ile maruz kalma riskini öğrenin.
- Dere yataklarına yerleşmemeye özen gösterin.
- Sel konusundaki uyarıları radyo ve TV'den mutlaka takip edin.
- Gerekliğinde Meteoroloji Genel Müdürlüğü'nden telefonla bilgi alın.
- Kısa süreli yoğun yağışların ani sele, uzun süreli yağışların ise nehirlerin taşmasına neden olacağını unutmayın.
- Sel sigortası yaptırın.
- Aile Afet Planınızı hazırlarken sel riskini göz önünde bulundurun.

SEL VE TAŞKIN SIRASINDA

- Elektrik kaynaklarından uzak durun
- Sel suları içerisine kesinlikle girmeyin;
- Sürüklenebilecek parçalara karşı kendinizi koruyun
- Tesisatları kapatın
- Elektrikli ev aletlerini fişten çekin; sigortaları ve vanaları kapatın.
- Afet ve acil durum çantanızı alın
- Ani su baskını olabileceğini unutmayın
- Komşularınızı ve yakınlarınızı uyarın.
- Evcil hayvanlarınızın da güvende olduğundan emin olun.
- Yüksek bir yere çıkmak için harekete geçin

SEL VE TAŞKIN SONRASINDA

Yetkililerin uyarılarına göre hareket edin

Özel ilgiye ihtiyacı olan komşu, yaşlı, engelli ve çocuklara yardım edin

Binanızda hasar olup olmadığını kontrol ettirin

Evinizin etrafında hala su mevcut ise eve girmeye çalışmayın

Fare vb. hayvanlara dikkat edin

Kopmuş elektrik kablolarına temas etmeyin

Su ile temas etmiş malzemeleri kullanmayın

Mümkünse şişe su kullanın

DEPREM SONRASI İLK 6 SAATTE YAPILACAKLAR

- 1 Deprem anında sakın kalın. Yetkililer çağrıda bulununcaya kadar toplanma alanında kalın.
- 2 Balkon, merdiven ve asansörlerden uzak durun. Toplanma alanından barınma alanına geçiş için yetkililerin yönlendirmelerini bekleyin.
- 3 Çök, kapan, tutun hareketiyle hedefinizi küçültün. Acil yardım araçlarının hızla ulaşım sağlamaları için ilk 6 saat aracınızı kesinlikle kullanmayın ve trafikte çıkmayın.
- 4 Yangın ve patlamaları engellemek için ocağı su vanasını ve gaz kokusu alınmıyorsa elektrik şalterini kapatın. İletişim sistemlerinin kilitlenmemesi amacıyla operatörünüzün üzerinden arama yapmayın.
- 5 Afet ve Acil Durum çantanızı yanınıza alarak hızlı adımlarla binayı terkedin. SMS ve internet tabanlı uygulamaları tercih edin.
- 6 e Devlet üzerinde size belirtilen yakın toplanma alanına yürüyerek gidiniz.

AFAD

Eğitim Dairesi Başkanlığı

AFAD

HEYELAN

HEYELAN BELİRTİLERİ NASIL OLUR?

- ✓ Kapı ve pencerelerde sıkışmalar
- ✓ Borularda sızıntı, kırılma ve çatlaklar
- ✓ Daha önce bölgede heyelan meydana gelmesi
- ✓ Arazi veya yollarda çatlak, yarık veya açılmalar
- ✓ Telefon direkleri, çitler ve ağaçlarda yer değiştirme, eğilme ve yatmalar
- ✓ Bina temelleri altında çatlama, yarıma veya ayrılmalar

HEYELAN

- Yüzeydeki malzemenin (kaya, toprak veya doğal zemin), yer çekimi etkisiyle bir düzlem boyunca yamaç aşağıya kayması sonucu oluşur.
- Aşırı yağışlar, kayan malzemenin iç yapısı, depremler, volkanik patlama gibi olaylar heyelanın

oluşumunda aktif rol oynasa da, insanların yer yüzeyinde yaptığı değişiklikler, aşırı yapılaşma ve bitki örtüsünün tahribi gibi etmenler de heyelanın oluşmasına zemin hazırlayan faktörler arasında yer alır.

HEYELAN ÖNCESİNDE

Heyelan Sırasında;

- Yeterli vaktiniz varsa tahliye olun.
- Evinizde bulunan elektrik, gaz ve su tesisatlarını kapatın.

Eğer Kapalı Alandaysanız;

- Yeterli vaktiniz yoksa içeride kalın.
- Sağlam eşyaların yanında veya altında **ÇÖK KAPAN TUTUN** hareketini uygulayın.

Dışardaysanız;

- Heyelan ve çamur akıntısının önünde durmayın.
- Çevrenizdeki insanları uyarın.
- Mümkün olduğu kadar yükseğe çıkın

Heyelan Sonrasında;

- Mümkünse bölgeden uzaklaşın
- Yaralı ve yardıma muhtaç kişilere yardım edin
- Elektrik ve yanıcı maddeleri kullanmayın
- Sokak anonsları ve yayın araçlarından yapılacak uyarıları dikkate alın.
- Eşya almak için zarar görmüş binaya asla girmeyin.
- Cadde ve sokakları acil yardım araçları için boş bırakın

	Güvende olduğunuzdan emin olun	
	Mümkünse bölgeden uzaklaşın	
	Yaralı ve yardıma muhtaç kişilere yardım edin	
	Elektrik ve yanıcı maddeleri kullanmayın	
	Telefonları meğul etmeyin	

Risk yaratabilecek duvar, çatı ve bacaların etrafında dolaşmamaya özen gösterin

Cadde ve sokakları acil yardım araçları için boş bırakın

Eşya almak amacıyla zarar görmüş binalara girmeyin

Heyelan veya çamur akıntısı sonrası meydana gelebilecek sellere karşı dikkatli olun

Belirtileri gözlemediğiniz anda

- 112 nolu telefonu arayın,
- İl Afet ve Acil Durum Müdürlükleri, Belediyeyi vakit kaybetmeden bilgilendirin.

Olası bir heyelanda zarar görmemek için

- Yaşadığınız bölgenin heyelan riskleri hakkında bilgi edinin.
- Yerleşim yeri olarak heyelan riski taşıyan bölgeleri seçmeyin
- Heyelan riskine karşı nasıl hazırlanacağınızı ve korunacağınızı öğrenebileceğiniz eğitim programlarına katılın.
- Heyelan riskine karşı sigortanızı yaptırın.

DEPREM SONRASI İLK 6 SAATTE YAPILACAKLAR

- 1 Deprem anında sakin kalın. Yetkililer çağında bulununcaya kadar toplanma alanında kalın.
- 2 Balkon, merdiven ve asansörlerden uzak durun. Toplanma alanından barınma alanına geçiş için yetkililerin yönlendirmelerini bekleyin.
- 3 Çök, kapan, tutun hareketiyle hedefinizi küçültün. Acil yardım araçlarının hızla ulaşım sağlamaları için ilk 6 saat aracınızı kesinlikle kullanmayın ve trafiğe çıkmayın.
- 4 Yangın ve patlamaları engellemek için ocağı su vanasını ve gaz kokusu alınmıyorsa elektrik şalterini kapatın. İletişim sistemlerinin kilitlenmesi amacıyla operatörünüzün üzerinden arama yapmayın.
- 5 Afet ve Acil Durum çantanızı yanınıza alarak hızlı adımlarla binayı terkedin. SMS ve internet tabanlı uygulamaları tercih edin.
- 6 e Devlet üzerinde size belirtilen en yakın toplanma alanına yürüyerek gidiniz.

AFAD

Eğitim Dairesi Başkanlığı

AFAD

ŞÜPHELİ POSTA / PAKET

KBRN

KBRN terimi; Kimyasal, Biyolojik, Radyolojik ve Nükleer kelime grubunun kısaltması olarak kullanılır. Genel olarak bu terim kimyasal, biyolojik, radyolojik ve nükleer maddelerin kasten veya kazaeen yayılmasıyla oluşan, insan ve çevre için zararlı ve tehlikeli durumları ifade eder.

Şüpheli paketler; genelde posta ya da kurye yoluyla alınan, belirli göstergelere bağlı olarak şüpheli uyandıran paketler ya da mektuplardır.

PATLAYICI CİHAZLAR

- ✓ Kabarıklık bir mektup
- ✓ Küçük veya büyük bir paket
- ✓ Bir bavul
- ✓ Mutfak tüpü kadar büyük, ampul kadar küçük sıradan bir eşya

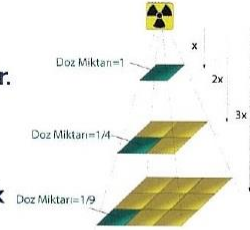
KİMYASAL AJANLAR

- ✓ Paketten sızan sıvı veya toz
- ✓ Olağandışı kokular veya lekeler
- ✓ Anında kendini belli eden belirtiler

RADYOAKTİF AJANLAR

- ✓ İpucu vermezler.
- ✓ Detektörlerle keşfedilebilirler.
- ✓ Mesafe koymak en iyi korunmadır.

BİYOLOJİK AJANLAR

- ✓ Toz, sıvı veya aerosol sprey gibi zararsız maddelere benzer
- ✓ Renksiz ve kokusuzdurlar.
- ✓ Belirtiler çok sonra ortaya çıkar.

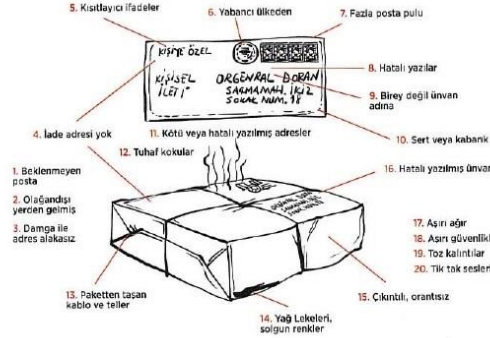
ŞÜPHELİ PAKET KEŞFETTİĞİNİZDE NE YAPMALISINIZ?

- Amirinizi ve bina güvenliğini arayın.
- Sadece **sabit hatlı** telefonları kullanın.
- Paketi izole edin.
- Paketi sert ve düz bir zemine bırakın.
- Havalandırma sistemlerini kapatın.
- Odadan ayrılın ve odaya girilmemesini sağlayın.
- Hemen ellerinizi su ve sabunla yıkayın.
- Kattan ayrılmadan ekipleri bekleyin.
- Kişilerin listesini yapın.
- Etkilenmiş insanlar varsa binanın tahliye edilmesini sağlayın.

Eğer Paket Açıldıysa

- Paketi sallamayın ve paketin içeriğini dökmeyin!
- Paketin içeriği ile temas etmeyin, koklamayın, tatmayın!
- Paketin içeriği zemine, etrafa, kıyafetlerinize bulaşmışsa temizlemeyin!
- Ellerinizi yüzünüzden uzak tutun.

ŞÜPHELİ POSTA / PAKET NASIL ANLAŞILIR?

DEPREM SONRASI İLK

6 SAATTE YAPILACAKLAR

1. Deprem anında **sakin kalın**. Yetkililer çağında bulununcaya kadar **toplanma alanında kalın**.
2. **Balkon, merdiven ve asansörlerden uzak durun**. Toplanma alanından barınma alanına geçiş için **yetkililerin yönlendirmelerini bekleyin**.
3. **Çök, kapan, tutun** hareketiyle hedefinizi küçültün. Acil yardım araçlarının hızla ulaşım sağlamaları için **ilk 6 saat aracınızı keskinlikle kullanmayın ve trafikte çıkmayın**.
4. Yangın ve patlamaları engellemek için **ocağı su vanasını ve gaz kokusu alınıyorsa elektrik şalterini kapatın**. İletişim sistemlerinin kilitlenmemesi amacıyla **operatörünüzün üzerinden arama yapmayın**.
5. **Afet ve Acil Durum çantanızı yanınıza alarak hızlı adımlarla binayı terkedin**. **SMS ve internet tabanlı uygulamaları tercih edin**.
6. **e Devlet üzerinde size belirtilen en yakın toplanma alanına yürüyerek gidiniz**.

AFAD

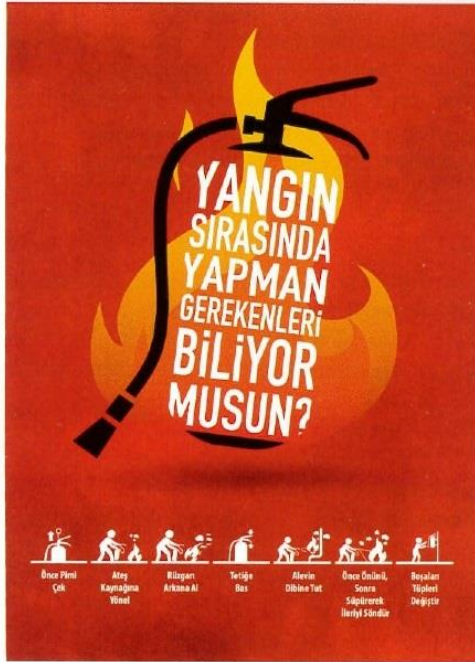
Eğitim Dairesi Başkanlığı

AFAD

YANGIN

AFET VE ACİL DURUM PLANINIZI HAZIRLARKEN YANGIN RİSKLERİNİ DEĞERLENDİRİN

Elektrik Kaynaklı Yangın Risklerini Azaltmak İçin

- Cihazların standartlara uygun malzemeler ile doğru kurulumundan emin olun.
- Kırık veya yıpranmış olanlarını değiştirin.
- İş bitince fişten çekmeyi unutmayın.
- Elektrik prizlerine aşırı yüklenmeyin.

Doğalgaz Kaynaklı Yangın Risklerini Azaltmak İçin

- Standartlara uygun malzeme kullanın
- Doğalgaz tesisatınızın uzman tarafından kurulumunu ve bakımını yaptırın
- Doğalgaz arızası için **187 Acil** aranmalıdır

Tüp Gaz Kaynaklı Yangın Risklerini Azaltmak İçin

- Güvenilir markaların kullanımı
- Standart şofben ve ocak kullanımı
- Kaçak olup olmadığını emniyetli bir şekilde kontrol edilmesi

Isıtıcı ve Soba Kaynaklı Yangın Risklerini Azaltmak İçin

- Soba ve ısıtıcıları sarsıntıya karşı sabitleyin
- Yanabilecek eşyaları ısıtıcılardan ve

sobalardan uzak tutun

- Soba ve bacaların yıllık temizliğini ve bakımını yaptırın
- Ortamı düzenli olarak havalandırın

Tehlikeli Katı - Sıvı Malzemelerden Kaynaklı Riskleri Azaltmak İçin

- Sağlam ve aşınmayan kaplarda saklayın
- Birbirlerine temas etmelerini engelleyin

İnsan Kaynaklı Yangın Risklerini Azaltmak İçin

- Sigara izmaritlerinin iyice söndürüldüğünden emin olun ve asla yataкта sigara içmeyin.
- Kibrit ve çakmakları çocukların ulaşamayacağı ve göremeyeceği yerlere koyun.
- Mumların yanmaz bir zemine sabitlendiğinden ve kolayca tutuşabilecek cisimlerden uzak olduğundan emin olun.
- Çocukları asla mutfakta tek başına bırakmayın.
- Ocak, soba, ısıtıcı, ütü, vb. cihazları perde gibi çabuk tutuşabilecek eşyalardan uzak tutun.

Yangın Anında

- Dumanlı ortama asla girmeyin.
- Yangın sırasında mahsur kaldıysanız bulunduğunuz yeri itfaiyeye bildirin.. Yangın bulunduğunuz evde ya da dairede değilse kapınızı kapatıp boşlukları tıkayın.

Yangın Anında; Üzeriniz Alev Alırsa DUR - YAT - YUVARLAN

Çevrenizdekileri Uyarın

- Alev ya da duman görür, yanık kokusu alırsanız sakin olun.
- Hemen **"Yangın Var!"** diye bağıarak etraftakileri uyarın veya yangın alarmını kullanarak bir yangın olduğunu etraftaki kişilere bildirin.

YANGIN SIRASINDA

YAŞADIĞINIZ ALANI TAHLİYE ETMENİZ GEREKİRSE

- Vaktiniz varsa tesisatları kapatın
- Afet ve acil durum çantanızı yanınıza alın
- Kapınızı kilitleyin
- Asansörleri kullanmayın
- Desteğe ihtiyacı olan kişilere yardım edin
- Aksi söylenmediği takdirde, önceden belirlenmiş olan tahliye güzergahlarını kullanın
- Sessiz olarak, seri bir şekilde güvenli alanlara ilerleyin
- Önceden belirlenmiş toplanma yerine gidin

DEPREM SONRASI İLK 6 SAATTE YAPILACAKLAR

- 1 Deprem anında sakin kalın. Yetkililer çağırda bulununcaya kadar toplanma alanında kalın.
- 2 Balkon, merdiven ve asansörlerden uzak durun. Toplanma alanından barınma alanına geçiş için yetkililerin yönlendirmelerini bekleyin.
- 3 Çök, kapan, tutun hareketiyle hedefinizi küçültün. Acil yardım araçlarının hızla ulaşım sağlamaları için ilk 6 saat aracınızı kesinlikle kullanmayın ve trafığe çıkmayın.
- 4 Yangın ve patlamaları engellemek için ocağı su vanasını ve gaz kokusu alınmıyorsa elektrik şalterini kapatın. İletişim sistemlerinin kilitlememesi amacıyla operatörünüzün üzerinden arama yapmayın.
- 5 Afet ve Acil Durum çantanızı yanınıza alarak hızlı adımlarla binayı terkedin. SMS ve internet tabanlı uygulamaları tercih edin.
- 6 Devlet üzerinde size belirlenen en yakın toplanma alanına yürüterek gidiniz.

AFAD

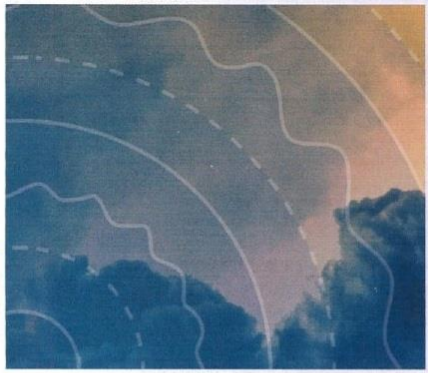
Eğitim Dairesi Başkanlığı

AFAD

İKAZ VE ALARM İŞARETLERİNİ BİLİYOR MUSUNUZ?

SARI İKAZ

Hava saldırısı ihtimalinin olduğunu işaret eden sarı ikaz, 3 dakika süreli düz siren sesi ile duyulur.

Bu ikazı duyunca;

AÇIK ALANDA İSENİZ

- Yakındaysan, evine ve işyerine git.
- Evine, işyerine yakın değilsen, gerektiğinde saklanmak için;
 - Yakındaki genel sığınıklara,
 - Sığınma yerlerine
 - Sağlam pasajlara,
 - Yeraltı geçitleri, dehlizler, bodrumlar, duvar dipleri, çukurlar gibi sığınmaya elverişli yerlerin yakınlarına git.

KAPALI ALANDA İSENİZ

- Gaz, elektrik ve su anahtarlarını kapat.
- Yanan ocak veya sabayı söndür.
- Açık kapı ve pencereleri kapat, perdeleri çek.
- Sığınak/sığınma yerini hazır bulundur.
- Kapalı kaplar içindeki yiyecek ve içecekleri sığınağa/sığınma yerine götür.
- Koruyucu maske, ilkyardım çantası, el feneri vs. mevsimine göre giyecekleri yanına al.
- Gerektiğinde sığınağa/sığınma yerine gitmek için hazır ol

ARAÇTA İSENİZ

- Yakındaysan, evine, işyerine git veya şehir dışına çık yada aracı terk ederek "AÇIK ALANDA" gibi hareket et

KIRMIZI ALARM

Hava saldırısı ihtimalinin olduğunu işaret eden kırmızı alarm, 3 dakika süreli dalgalı siren sesi ile duyulur.

Bu ikazı duyunca;

AÇIK ALANDA İSENİZ

- Derhal sığınağa ve sağlam bodrum, duvar dibi, çukur gibi bir yere sığın.
- "Tehlike geçti" işaretine kadar sakince bekle.

KAPALI ALANDA İSENİZ

- Derhal sığınağa gir.
- "Tehlike geçti" işaretine kadar sakince bekle

ARAÇTA İSENİZ

- En elverişli yerde aracı terk et
- "Açık alanda" gibi hareket et.

SİYAH ALARM

KBRN (kimyasal - biyolojik - radyolojik - nükleer) tehlikesini işaret eden bu alarm; 3 dakika süreli kesik - kesik devam eden siren sesi ile duyurulur. Tehlikenin türü basın yayın, uyarı sistemleri vb. araçlarla duyurulur.

Bu ikazı duyunca;

AÇIK ALANDA İSENİZ

- Vücudunun açık yerlerini ört.
- Derhal en yakın sığınağa, sığınma yerine veya kapalı bir alana gir
- "Tehlike Geçti" işaretine kadar sakince bekle

KAPALI ALANDA İSENİZ

- Radyoaktif tehlike varsa derhal sığına gir.
- Radyoaktif tehlike varsa derhal sığına gir. kapılardaki sığınma yerine git.
- "Tehlike Geçti" işaretine kadar sakince bekle

ARAÇTA İSENİZ

- En elverişli yerde durarak "Açık Alanda" gibi hareket et.
- Dışarıda emin bir yer yoksa; aracın kapı ve pencereleri ile havalandırmayı kapat, vücudunu ört ve araçta kal.

BEYAZ İKAZ

TEHLİKE GEÇTİ İKAZI

Tehlike geçti işareti, basın yayın anons sistemleri vb. araçlarla duyurulur.

- Sığındığın yerden çık
- Yardım gerekiyorsa görevlilerin seni bulması için işaret ver
- Farkettiğin bir sağlık sorunun varsa en yakın sağlık merkezine git.
- Görevlilere, varsa hasta ve yaralılara yardım et

DOĞRU BİLGİ
HAYAT
KURTARIR

DEPREM SONRASI İLK

6 SAATTE YAPILACAKLAR

- 1 Deprem anında sakın kalın. Yetkililer çağında bulununcaya kadar toplanma alanında kalın.
- 2 Balkon, merdiven ve asansörlerden uzak durun. Toplanma alanından barınma alanına geçiş için yetkililerin yönlendirmelerini bekleyin.
- 3 Çök, kapan, tutun hareketiyle hedefinizi küçültün. Acil yardım araçlarının hızla ulaşım sağlamaları için ilk 6 saat aracınızı kesinlikle kullanmayın ve trafığe çıkmayın.
- 4 Yangın ve patlamaları engellemek için ocağı su vanasını ve gaz kokusu alınmıyorsa elektrik şalterini kapatın. İletişim sistemlerinin kilitlenmemesi amacıyla operatörünüzün üzerinden arama yapmayın.
- 5 Afet ve Acil Durum çantasını yanınıza alarak hızlı adımlarla binayı terkedin. SMS ve internet tabanlı uygulamaları tercih edin.
- 6 Devlet üzerinde size belirtilen en yakın toplanma alanına yürüyerek gidiniz.

AFAD

Eğitim Dairesi Başkanlığı

T.C. BAŞBAKANLIK
Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı

KBRN

KİMYASAL - BİYOLOJİK - RADYOLOJİK - NÜKLEER

TEHDİTLERE HAZIR MISIN?

Bilinçlenin

www.afad.gov.tr

Hayatınızı tehdit edebilecek

KBRN (Kimyasal, Biyolojik, Radyolojik, Nükleer)

olaylarından korunmak için özel tedbirler almanız gerekir. KBRN konusuyla ilgili ne kadar bilerseniz kendinizi ve ailenizi bu tür olayların etkilerinden o kadar iyi korursunuz.

KBRN TEDBİRLERİ

Tehlikeli maddelerin taşınması ve kullanılması konusunda üst düzey önlemler alınmış olmasına rağmen günlük hayatta, KBRN tehlikeleriyle karşı karşıya kalma olasılığımız, tahmin edilenden daha fazladır. KBRN maddelerinin çevreye yayılımı birçok canlıyı ciddi derecede etkileyeceğinden, basta kendimiz ve sevdiğimiz olmak üzere, diğer canlıları da koruyabilmek amacıyla alınması gereken temel önlemler ile uygun davranışları öğrenmek önemlidir.

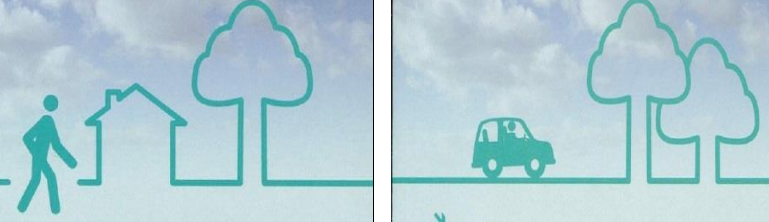
KBRN olayları öncesi;

İkaz ve alarm işaretlerini öğren!

Afet ve Acil Durum Çantını hazırla!

Aile Afet ve Acil Durum Planını yap!

Bir KBRN olayı olduğunda açık alanda, araçta veya evde isen belirtilen talimatları uygula.

ARAÇTA

AÇIK ALANDA

KBRN maddelerinin yayılması söz konusu olduğunda, açık alanda bulunuyorsan, etkilerine doğrudan veya dolaylı olarak maruz kalabilirsin.

Bu maddeler giysilerine ve açıkta bulunan tenine temas ederek olumsuz etkilenebilir.

Yayılan tehlikeli maddelerle doğrudan temastan korunmak için acilen kapalı bir ortama gidilmesi gerekmektedir.

- Radyo, televizyon veya diğer iletişim araçlarından yetkili makamlarca yapılacak anonsları takip ederek verilecek talimatlara uy.
- Olağan dışı ya da şüpheli bir maddenin farkına varırsan oradan rüzgar yönünün tersi istikametinde hızla uzaklaş. Mümkünse mendil ya da bir kumaş parçası kullanarak nefes al. Açık olan kol ve bacaklarını kapat, yara ve sıyrıklarını sar.
- En yakın kapalı yaşam alanına (sığınma yeri/sığınak) gir.
- Eğer tehlikeli maddelere maruz kaldıysan kapalı alana girmeden önce giysilerini ve ayakkabılarını çıkar.
- Çıkarıldığın giysileri plastik poşet içerisine koy, ağzını kapattıktan sonra yaşam alanının dışında tut.
- Sabun ve su kullanarak öncelikle ellerini, sonra yüzünü ve saçlarını, ardından burun ve kulaklarını iyice yıka.
- Yayılan madde biyolojik ise ayrıca bir el dezenfektanı kullanabilirsin.
- Sığınma yerinde nasıl davranılması gerektiğine ilişkin talimatlara uy. Sığınak ve sığınma yerlerine ilişkin broşürlerden ve AFAD web sitesinden ayrıntılı bilgilere ulaş.

ARAÇTA

Klima ve pencereleri kapatarak aracının içinde kalmak kısa süreliğine de olsa hava yoluyla taşınan KBRN maddelerine karşı kısmen koruma sağlayacaktır.

- Derhal havalandırma sistemini (klima) ve aracın pencerelerini kapat.
- Aracının radyosundan yetkili makamlar veya acil durum personeline yapılacak duyuruları dikkate alarak verilecek talimatlara uy.
- En yakın kapalı alana git ve açık alandan kapalı alana giderken yapılması gereken talimatlara uy.

www.afad.gov.tr

EVDE

KBRN tehlikelerine karşı en güvenli alanlardan biri kapalı alanlardır. Açık durumdaki kapı ve pencerelerden tehlikeli maddeler evin içerisine rahatlıkla girebileceğinden, kapı ve pencerelerin kapalı tutulması bu maddelerin içeri sızmasını sınırlandıracaktır.

Tehlikeli kimyasal maddelerin genellikle havadan daha ağır olması nedeniyle, üst katlara sığınmak daha güvenli olacaktır. Ancak, radyasyon tehlikelerinde durum farklılık göstermektedir. Parçacık tipi radyasyondan korunmak için kapalı bir alana girmek yeterlidir. Sınır ise beton veya tuğladan geçerken oldukça zayıflayacağından, bu gibi durumlar söz konusu olduğunda binanın varsa bodrum katına (sığınak) gidilmelidir.

- Bina içerisinde kal.
- Yardım edebileceğin ve tehlike altında bulunan insanlar ve hayvanları binanın içine al.
- Mümkünse diğer ikamet sahiplerini bilgilendir.
- Kapı, pencere, havalandırma ve klimayı kapat.
- Mümkünse penceresi olmayan odaya sığın.
- Nükleer tehlike söz konusu ise binanızın alt katında bulunan sığınağa git.
- Gereksiz oksijen tüketebilecek açık ateş oluşturan araç ve gereçleri (mum, katalitik, şömine, ocak vb.) kapat.
- Radyo, televizyon veya diğer iletişim araçlarından yetkili makamlarca yapılacak anonsları takip ederek verilecek talimatlara uy.
- Telefonunu yalnızca acil durumlarda kullan.
- Tehlikeli maddelerin sızması durumunda, varsa maske, yoksul ameliyat maskesi veya mendil gibi koruma araçları kullan.

Uzun süreli KBRN tehlikelerinde yetkili makamlarca tahliye kararı verilebilir. Tahliye kararı verildiğinde yetkililerden gelecek talimatlara uyulmalıdır.

KBRN MADDELERİNİN ÖZELLİKLERİ

Kimyasal maddelerin insan ve çevreye olan etkileri birbirinden farklıdır. Bazı kimyasal maddeler yanıcı, patlayıcı, aşındırıcı veya zehirli özellikleri nedeniyle tehlike arz ederek insanlara ve çevreye zarar verebilir. Yayılmaları kaza veya terör amaçlı kullanımlar sonucu gerçekleşen tehlikeli kimyasal maddelerin vücuda girişi deri, göz veya solunum yoluyla gerçekleşebilir. Tehlikeli maddeler genelde havadan daha ağırdır.

Bu nedente tehlikeli kimyasal madde yayılımı söz konusu olduğunda açık alanda iseniz bulabileceğiniz en yüksek noktaya çıkın. Kapalı alanlarda iseniz binanın en yüksek yerine sığınmanız önem taşımaktadır.

İnsanlara, hayvanlara ve bitkilere zarar veren bakteriler, virüs, mantar gibi canlı organizmalar ve bunların oluşturduğu toksinler (zehirler) **biyolojik ajanlardır**. Bunların arasında insanlarda ağır hastalıklara neden olanları bulunmaktadır. Vücuda giriş yolları daha çok solunum, sindirim sistemi ve derideki yaralardır. Ayrıca bulasıcı olanları insandan insana doğrudan temas ile geçebilmektedir.

Radyasyon karşılaştığı atomları iyonize edebilme özelliğine sahip enerji paketleri olarak düşünülebilir. Bu özelliği ile canlı hücrelere zarar verebilir, öldürülebilir veya uzun dönemde kansere yol açabilirler. Radyasyon solunum, sindirim veya derideki yaralar yoluyla vücut içerisine alınabilir.

Ağız, burun ve açık yaraların kapatılarak korunması, bu tür durumlarda en etkili korunma yöntemidir.

İyonize radyasyondan korunmak için yer altında bulunan sığınma yerleri üst katlarda bulunan yerlere göre daha güvenlidir.

KBRN TEHLİKESİ NEDİR?

KBRN terimi; **Kimyasal, Biyolojik, Radyolojik ve Nükleer** kelime grubunun kısaltması olarak kullanılmaktadır. Genel olarak bu terim kimyasal, biyolojik, radyolojik ve nükleer maddelerin kasten veya kazaan yayılmasıyla oluşan, insan ve çevre için zararlı ve tehlikeli durumları ifade etmektedir.

Günümüzde KBRN maddelerinden elde edilen silahların teşkil ettiği tehdit ve tehlikeler hızla artmaktadır. Bunların dışında endüstriyel üretimde, sağlık sektöründe, laboratuvarlarda ve bilimsel araştırmalarda ürün ya da ara ürün olarak kullanılan KBRN maddelerinin kaza sonucu çevreye yayılma olasılığı da vardır.

Kullanıldıkları veya depolandıkları alanlarda, alınan tüm önlemlere rağmen zaman zaman insan ya da doğa kaynaklı kontrolsüz yayılmalar görülebilmektedir. Karşısında yetkili makamlarca tehlikeli maddelerin tespit, teşhis ve zararsız hale getirilmesine yönelik kanuni düzenlemeler yapılmıştır.

7/24

AFAD,

olası KBRN olaylarına karşı modern ekipmanla donatılmış, kapasiteleri sürekli gelişen İT AFAD Müdürlüğü personeli aracılığıyla müdahaleye yönelik 7/24 esasına göre hizmet vermektedir.

T.C. BAŞBAKANLIK
Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı

Bu broşür;

Başbakanlık Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı tarafından, halkın KBRN tehlikelerine karşı bilgilendirilmesi amacıyla bastırılmıştır.

KBRN tehdit ve tehlikelerine yönelik ayrıntılı bilgiye aşağıdaki internet adresinden ulaşabilirsiniz.

www.afad.gov.tr

AFAD

SİĞINAĞINIZ HAZIR MI?

SİĞINAK NEDİR?

Afet ve acil durumlarda, canlı ve cansız kıymetleri korumak amacıyla özel veya kamuya ait bina ve tesislerin bodrum katlarında inşa edilen koruma yerleridir. Bunun yanı sıra bina içinde yapılamıyorsa bahçe yer üstünde veya yeraltında da sığınaklar inşa edilmelidir.

Sığınakların özellikleri

- Sığınak Yönetmeliğinde belirtilen yapı standartlarına uygun olmalıdır.
- Yaşamsal faaliyetlerin en az 2 hafta sürdürülmesine yetecek kadar malzeme bulundurulmalıdır.
- Her sığınanın bir sığınak amiri olmalıdır.
- Mevsimine göre şahsi giyim eşyaları, temizlik ve hijyen eşyaları
- Yatak malzemesi, battaniye, basit sandalyeler vs.
- En az iki hafta yetecek kadar gıda maddeleri, içme ve kullanma suyu, kova, tabak, bardak, kaşık, çatal vs.
- Aydınlatma malzemesi, akümülatör, ampul, gemici feneri, el feneri
- Sıvı yakıtlı soba ve yeteri kadar parlayıcı olmayan sıvı yakıt stoku
- Çöpleri koymak için ağzı kapalı çöp bidonu
- İlk yardım çantası ve gerekli ilaçlar
- Basit aletler ve tamir takımı
- Pili radyo ve yedek pilleri, saat
- Kitap vs. bazı eğlence malzemesi
- Kişisel gerekli evraklar
- Yangın Söndürme cihazı, su varili ve kovası, kazma, kürek

SİĞINMA YERİ NEDİR?

Sığınak bulunmayan yerlerde ev veya işyerlerinin olay türüne göre alt veya üst katlarının penceresi az olan bölümleri sığınma yeri olarak düzenlenmelidir.

Sığınma yerlerinin özellikleri

- Olay türüne göre alt veya üst katlarda penceresi az duvarı kalın olan yerlerden seçilmeli
- Sığınma yerlerinde sığınakta bulunması gereken malzemeler bulunmalıdır.
- Sığınma yeri olarak seçilecek mahallin sığınak kadar koruyucu olmayacağından, seçilecek bu yerin mümkün olduğu kadar sığınaktaki özellikleri taşımasına gayret edilmelidir.

AFAD

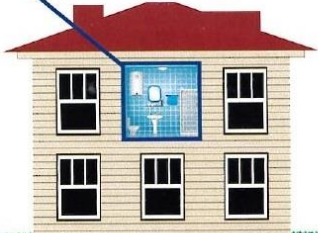
Afet ve acil durumlarda sığınak yada sığınma amacıyla kullanılan yerlerde doğru davranış şekilleri ve bulunması gereken malzemelerin neler olması gerektiği konusunda gerekli bilgileri sağlamaktadır.

www.afad.gov.tr

SIĞINAK VE SIĞINMA YERLERİNDE DAVRANIŞ

Sığınma Yerde Davranış

- Arınmadan sığınma odasına girmeyin.
- Kapı ve pencereleri kapatın gerekli izolasyonu yapın.
- Havalandırmaları kapatın.
- Radyo ve TV'den yetkililerin talimatını takip edin.
- Sigara içmeyin.
- Tehlike geçti ikazından sonra odayı havalandırın.
- Başlangıç yangını varsa söndürün.

Sığınakda Davranış

- Arınmadan sığınma odasına girmeyin.
- Radyo ve Televizyonu açın.
- Sigara içmeyin.
- Sığınak amirinin talimatlarına uyun.
- Tehlike geçti anonsu yapılmadan sığınacağı terk etmeyin.

AFAD

Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı tarafından, Halkın sığınak ve sığınma yerlerinde nasıl davranış sergileyeceğine yönelik bilgilendirme amacıyla hazırlanmıştır.

DEPREM SONRASI İLK 6 SAATTE YAPILACAKLAR

- Deprem anında **sakin kalın**
- Yetkililer çağrıda bulununcaya kadar **toplanma alanında kalın.**
- Balkon, merdiven ve asansörlerden **uzak durun.**
- Toplanma alanından binama alanına geçiş için yetkililerin **yönlendirmelerini bekleyin.**
- Çök, kapan, tutun hareketiyle hedefinizi **küçültün.**
- Acil yardım araçlarının hızla ulaşım sağlamların için **ilk 6 saat aracınızı kesinlikle kullanmayın ve trafığe çıkmayın.**
- Yangın ve patlamaları engellemek için **ocağı su vanasını ve gaz kokusu almıyorsa elektrik şalterini kapatın.**
- İletişim sistemlerinin kilitlenmesi amacıyla **operatörünüzün üzerinden arama yapmayın.**
- Afet ve Acil Durum çantasını yanınıza alarak **hızlı adımlarla binayı terkedin.**
- SMS ve internet tabanlı uygulamaları **tercih edin.**
- e Devlet üzerinde size belirtilen yakın toplanma alanına **yürüyerek gidiniz**

AFAD

Eğitim Dairesi Başkanlığı